

Gemeente van Christus, lieve mensen,

Valt er nog wat te dromen? Een interessante vraag, misschien alleen al na een week waarin de grote liefhebber van de attractie: de Droomvluchtⁱ een einde maakte aan iets wat 11 maanden geleden als een droom gepresenteerd werd en nu in chaos is geëindigd. Valt er nog wat te dromen? Ik sluit niet uit dat de beelden uit de profeet Joël van bloed, vuur en zuilen van rook ons meer aanspreken. Je ziet de Russische bommenwerpers voor je ogen in zuilen van rook uiteen waaien.

Soms krijg je eerder het gevoel dat de wereld zo doorgedraaid is en dat we daar ook wel aan gewend raken. Kan het ons nog wat schelen. In Amerika gaat het zover dat Musk en zijn vrienden deze aardbol het liefst als een oude stoppenkast laten doorbranden om vervolgens hun heil te zoeken op de planeet Mars. Een exclusieve vluchtheuvel voor de allerrijksten. Apocalyps now...dream on!

Toch denk ik dat we helemaal op het verkeerde spoor raken als we meehuilen met de wolven in het bos van het apocalyptische denken. Nee wij zijn niet naïef; wij lezen onze kranten, kijken naar het journaal en voelen tot in onze vezels wat er speelt. Ja we slaan voorraden aan water in, kopen een radiootje op batterijen...maar we laten ons ook niet gek maken. Omdat het Pinksteren is vandaag. Omdat Pinksteren ons tóch laat dromen.

Het bijzondere aan het verhaal van Pinksteren is dat die beide kanten: het dromerige en het wilde chaotische er allebei inzitten. Het begint met een windvlaag, vuur en vlam, taalverwarring. Heilige chaos. Zozeer zelfs dat de aanwezigen, joden en mensen die het joodse geloof hadden aangenomen uit alle windstreken, totaal van hun stuk gebracht zijn. Verwondering en verbijstering overheersen. Dat kan dus gebeuren als de Geest zich manifesteert.

Dat is niet alleen voorbehouden aan die eerste Pinksterdag, de uitstorting tijdens het joodse oogstfeest, maar is nog vaker voorgekomen in de geschiedenis. Er kunnen zich wonderlijke manifestaties van de Geest voordoen, in de vorm van opwekkingsbewegingen bijvoorbeeld. We kennen die uit Amerika, maar in het verleden is het ook wel in Nederland gebeurd. Mensen kregen inzichten, gingen in een soort tongentaal spreken. Een belangrijk patroon is echter ook dat rondom dat 'wilde van de Geest' als ik het zo mag zeggen, er altijd een zekere richting of toespitsing plaatsvindt.

De Geest wordt niet zozeer getemd, maar toegespitst op het woord en op Christus. Dat is ook wat er gebeurt op het moment dat Petrus een stap naar voren zet, samen met de overige elf volgelingen van Jezus. Een ontroerend beeld. Dat doet de Geest dus. Altijd zijn er weer mensen die naar voren treden en gaan staan. Het vele wordt weer tot het ene; *In de veelheid van geluiden in het stormen van de tijd, zoeken wij het zachte suizen van het woord, dat ons verblijdt.*ⁱⁱ

God leent zijn stem aan stoere struikelaar Petrus. Petrus blijft natuurlijk Petrus als hij zegt: luister naar **mijn** woorden... Het zijn – zo blijkt daarna – natuurlijk **Zijn** woorden. *Zijn eenzang, mijn timbre...* zou Joost Zwagerman zeggenⁱⁱⁱ. God leent zijn stem aan Petrus en dat gaat eigenlijk altijd met woorden die eerder gesproken zijn. Dat is ook wel heel exemplarisch aan wat hier gebeurt. Er is de veelheid van de Geest die haar eenheid terugvindt in de aloude woorden aan Israël gesproken. Wat hier nu gebeurt is al lang voorzien zegt Petrus. Joël wist het al.

Aan het einde van de tijden zal Ik mijn Geest uitgieten over *al wat leeft*. Dan zullen jullie zonen en dochters profeteren, jongeren zullen visioenen zien en oude mensen dromen dromen. De eerste profeet die hier opstaat is Petrus zelf. Een profeet is geen waarzegger, maar wel een wáár zegger, een spreker van ware woorden. Petrus deelt nu in dezelfde geest die op iedereen wordt uitgestort, hij doorziet de heilige chaos tot op de kern. Die kern is dat we God gaan zien en herkennen in de alledaagse en niet alledaagse chaos. Zien dat de wereld geen blinde rampspoed is of survival of the fittest, maar dat het ergens naartoe beweegt. Naar het Rijk van vrede.

Hoe werkt dat doorzien van de werkelijkheid? Dat zal gaan door profetie, visioen en droom. Drie begrippen die je in samenhang moet zien en die eigenlijk niet zo heel veel van elkaar verschillen. Je zou denk ik wel kunnen zeggen dat de visioenen en de dromen meer het ontvangende karakter weergeven en het profeteren het meer uitgaande, het doorgeevende. Petrus wil de mensen en ons zeggen dat er door alle kabaal en heilige herrie heen een stem klinkt. Een stem in je hart, in je droom, in je gedachten. Die stem krijgt woorden in je mond. Woorden van liefde en genade, in jouw taal en op jouw manier. God leent niet alleen zijn stem aan ons, maar andersom is het evengoed waar. Die woorden komen niet zomaar uit de lucht vallen, maar krijgen stem in **onze** dromen en vergezichten. Daar moet je dan wel de tijd voor hebben... Er moet een bron zijn waaruit goede woorden opborrelen, een plek waar er tot jou gesproken kan worden.

Hoe kun je dromen als de wereld in brand staat. Hoe kan die man op het schilderij van Friedrich zitten dagdromen in een ruïne met het avondrood van het einde in de verte? Het bijzondere is nu dat Petrus dat niet ontkent. Hij laat ons als het ware door twee ramen kijken: enerzijds zie je dat mooie van mensen van alle rangen, standen, talen en leeftijden vol van dromen, visioenen en profetie. De goede woorden van Gods koninkrijk uit de monden van zovelen. Door het andere raam zie je bloed, vuur en rookdamp. Dat raam kennen wij maar al te goed... En allebei hebben ze iets met Pinksteren te maken. De Geest stuwt zijn mensen én de geschiedenis naar de grote ontknoping die het rijk van vrede zal brengen. En die voorstuwung is geen droomvlucht. Als de goede geest van God werkt, komt daar ook allerlei kwaad tegen in opstand. In het spoor van de Geest gaat er een louterend vuur rond. Maar in het oog van de storm kijken we door dat andere raam, de mensen die aangeraakt zijn door de Geest.

Gods Geest wordt vandaag overvloedig uitgestort. Als een waterval. Een stortdouché van genade. Maar kan die geest ook een plek vinden waar mensen nog durven dromen? Zijn er hier nog ouderen die hoopvol het raam uitkijken en dromen? Dromen over een toekomst van vrede voor alle mensen. Of zitten de luiken dicht en dwalen we door onze sombere gedachten? Hebben wij oog voor jongeren, ja voor de allerjongsten zoals het er letterlijk staat, die grootse visioenen hebben? Luisteren wij naar hen, ook als het ons veel te hoogdravend is, te baldadig of misschien veel te activistisch? Zien wij de slaaf en slavin, de vertrapte mensen onderaan de maatschappelijke ladder die juist dankzij hun verwondingen iets van Gods helende liefde laten zien?

Dit vraagt om ruimte. Dit vraagt om tijd. Wij hebben droomtijd nodig. We moeten nodig uit het hamsterrad van de chronostijd, de onbarmhartige klokketijd stappen en ruimte maken voor de kairostijd. De tijd waarin we ruimte vinden om iets te laten gebeuren. Te kunnen dromen. Ja, we zijn aan het einde van de tijden toegekomen. Er komt een einde aan de ratrace die ons al ons

dromen afpakt en in nachtmerries doet veranderen. Vandaag zijn we de tijd van de Geest in gestapt. We worden voortgestuwd naar een toekomst van vrede.

Ik denk dat er vanmorgen op z'n minst nog een vraag borrelt: wat hebben we aan dromen zonder daden? Dat is een uiterst relevante vraag. De grote dominee Martin Luther King kreeg na zijn eerste 'dreamspeech' ook steeds vaker kritiek: wij willen geen dromen, maar daden! Mag ik je dan iets vertellen, het stond vorige week in de krant. Je weet wel, dat raam waar je doorgaans vooral bloed, vuur en rook ziet. Maar dat andere raam gaat soms ook open, zelfs in de krant.

Het ging over de Friese Rijders.^{iv} Een groep van 150 vrijwilligers uit het Friese dorp Haulerwijk. Arnaud Dijkstra, van beroep bomenrooier, begon na de inval van Rusland in Oekraïne met een groep vrijwilligers een actie om Oekraïense vluchtelingen naar Nederland te halen. Een mooie, maar ook slopende actie. Na wéér zo'n rit, als hij er op de terugweg naar Nederland doorheen zit en eigenlijk met de hulp wil stoppen, laat hij zijn vrouw een stukje rijden. Hij dommelt in. Een hazenslaapje. Als hij wakker wordt, volgen de besluiten elkaar snel op. Ik ga door. Ik start een grote hulpoperatie. Met bananendozen. De journalist noteert voorzichtig: 'iets of iemand gaf hem inspiratie'... Zo werkt het dus. Zelfs als je vooral met je handen gelooft en in actie wilt komen, kun je niet zonder de droom. En dan blijkt: Gods droom past in een bananendoos.

Pinksteren is leven ná de langste dag. De wereld zoals die nu is, gaat voorbij. We doen daar met z'n allen ook wel erg ons best voor...en toch loopt het God en Zijn Geest niet uit de hand. Het einde van dit bestaande is niet alleen maar kommer en kwel, omdat we daarin en daar doorheen vooruit getrokken worden naar een nieuwe werkelijkheid. En de weg is al gebaad door Jezus Christus!

Vandaag maken we tijd en ruimte om daarvan te dromen. Van een nieuwe wereld. Als God ons, alle mensen en de wereld, thuisbrengt. Dat zal een droom zijn. Ja, als God ons thuisbrengt uit onze ballingschap, dat zal een droom zijn. De droom van jong en oud, van slaaf en vrije, toch ook van jou en mij?

In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest,

Amen

Gebruikte literatuur

K. van Ekris, *Moderne Profeten*, Amersfoort: Uitgeverij Brandaan 2021, pp. 8-15.

J. van Geel, *Een steen op mijn bureau*, Aantekeningen van vrees en hoop, Amsterdam: Thomas Rap 2025.

K. van der Kooi, *Een weldadige kracht, Christelijk geloof en het alledaagse in het licht van de Geest*, Utrecht: KokBoekencentrum Uitgevers 2025.

J. Koopmans, *Laatste Postille*, Goudriaan: de Groot 1971, pp. 123-126.

H. Wuhler, 'De Geest van God op alle mensen (Hand. 2:17-18): Hoe het Joël-citaat in het verder boek Handelingen wordt uitgewerkt', in: N. Riemersma & B.J. Koet (red.), *Het oog op Lucas-Handelingen, Bijdragen vanuit de Lucaswerkplaats*, ACEBT Supplement Series 21, Amsterdam: Societas Hebraica Amstelodamensis 2024, pp. 99-112.

ⁱ <https://nos.nl/video/415845-wilders-tien-keer-achter-elkaar-in-de-droomvlucht>

ⁱⁱ Lied 283, *Liedboek, Zingen en bidden in huis en kerk* 2013.

ⁱⁱⁱ Het gedicht 'Droom' uit: Wakend over God 2016.

^{iv} <https://www.trouw.nl/tijdgeest/friese-bananendozen-vol-levensmiddelen-om-de-nood-in-oekraïne-te-lenigen-ik-wil-mijn-naasten-helpen~b755262d/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>